

Organizačná smernica

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

OS č. 2/2020

Verzia č. I.
Platnosť od
01.01.2021

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

Vypracoval	Schválil
Meno a priezvisko: PhDr. Dana Begová	Meno a priezvisko: Ing. Juraj Šuppa
Pracovná pozícia: sociálny pracovník	Pracovná pozícia: riaditeľ
Dátum: 01.11.2020	Dátum: 01.11.2020
Podpis:	Podpis:

Organizačná smernica

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

OS č. 2/2020

Verzia č. I.

Platnosť od

01.01.2021

ROZDELOVNÍK

Výtlačok č. 1: riaditeľ

Výtlačok č. 2: sociálny pracovník

Výtlačok č. 3: inštruktor sociálnej rehabilitácie

Výtlačok č. 4: zdravotná sestra

Výtlačok č. 5: opatrovatelky

Organizačná smernica

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

OS č. 2/2020

Verzia č. I.
Platnosť od
01.01.2021

LIST ZMIEN

P. č. zmeny	Dátum vydania zmeny	Zmena upravuje, dopĺňa	Dátum zápisu	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10....				

Organizačná smernica

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

OS č. 2/2020

Verzia č. I.
Platnosť od
01.01.2021

OBSAH

Kapitola	Názov kapitoly	Strana
	Rozdeľovník	2
	List zmien	3
	Obsah	4
1	Úvodné ustanovenia	5
1.1	Účel vydania	5
1.2	Súvisiace predpisy	5
2	Vymedzenie základných pojmov	6
3	Sociálny status prijímateľa sociálnej služby	7
4	Vzťahy, rodina a komunita	8
5	Podpora a pomoc prijímateľovi sociálnej služby pri sprostredkovaní a využívaní inej verejnej služby podľa jeho potrieb a schopností a cieľov	8
6	Záverečné ustanovenia	10

Organizačná smernica

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

OS č. 2/2020

Verzia č. I.
Platnosť od
01.01.2021

1. Úvodné ustanovenia

1.1 Účel vydania

Táto organizačná smernica ustanovuje postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti a je metodickým usmernením pre plnenie podmienok kvality kritérií 1.2, 1.3 a 2.8.

1.2 Súvisiace predpisy

- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov:
  - § 4;
  - § 6 ods. 2 písm. a);
  - § 6 ods.3 písm. a) až c);
  - § 7 písm. a), b), d);
  - § 18 ods. 3 a 4,
  - § 61 ods. 4-5;
  - § 97

Organizačná smernica

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

OS č. 2/2020

Verzia č. I.

Platnosť od

01.01.2021

2. Vymedzenie základných pojmov

Identita – individuálna jednota a ucelenosť, v ktorej jedinec prežíva sám seba, pociťuje a zostáva sám sebou v rôznych stavoch v priebehu svojej existencie.

Rozlišuje sa:

- a) Identita – vzťah k umiestneniu jedinca v sociálnom živote
- b) Pojem vlastnej predstavy o sebe
- c) Pojem sebaúcty – vzťah k pozitívnym alebo negatívnym pocitom ako výsledok skúseností v sociálnom živote.

Každá osobnosť zahŕňa množstvo identít, je to tá časť osobného seba-poňatia, ktorá je založená na stotožnení sa s národom, náboženskou alebo politickou skupinou či zamestnaním. Identita je súhrn sociálnych rolí. Zistiť ju možno odpoveďou na otázky *Kto som?* a *Aký budem vo vzťahu k druhým?* Identita človeka vychádza z jeho životného príbehu, zo zvykov z obdobia detstva, dospelovania a dospelosti. Vychádza tiež z povolania jedinca, z jeho životnej dráhy a z jeho jedinečných postojov. Niekedy sa rozlišuje aj ako „identita pre seba“ a „identita pre druhých“.

Osobná integrita – neporušiteľnosť človeka, jeho nezmeniteľnosť, nedotknuteľnosť, celistvosť, nedeliteľnosť a zachovalosť. Osobná integrita predstavuje celistvosť (osoba má všetky potrebné zložky osobnosti, zložky potrebné k jeho prežívaniu, potrebné k danému priestoru apod.), súlady (tieto zložky sú medzi sebou harmonicky vyvážené), synergiu (zložky sa medzi sebou vzájomne posilňujú a rozvíjajú).

Sociálna rola – skupinou zdieľané očakávania týkajúce sa toho, ako by určití ľudia mali konať. Roly predpisujú správanie, ktoré sa od ľudí očakáva v štandardných situáciách. Očakávané správanie nemusí byť identické so skutočným. Konkrétny nositeľ roly sa správa: ako sa musí (nutné), ako sa má (žiaduce), ako sa môže (prípustné) a ako sa nesmie (nepripustné). Sociálna rola je priamo určená sociálnou pozíciou, nepriamo prostredníctvom sociálneho statusu. Sociálne roly si jednotlivec osvojuje v socializačnom procese.

Sociálny status – postavenie jedinca v určitom vzore spoločnosti, miesto alebo pozícia v schéme sociálnych vzťahov. Status je spojovaný aj so ct'ou, prestížou, jej úrovňou. Sociálny status obvykle zahŕňa: rôzne druhy a stupne authority, podľa miesta sociálnej pozície v hierarchickej štruktúre, rôzne práva, privilégia a výsady, určitú moc a určitý stupeň prestíže. Rozlišuje sa napr. skupinový status (miesto, ktoré zaujíma osoba v príslušnej skupine), individuálny status (ukazovateľmi sú vzdelanie, životný štýl, príjem).

Komunita – komunita je skupina osôb v špecifickom územnom ohraničení, kde si tieto osoby uskutočňujú najväčšiu časť svojich každodenných činností. Ide o menšiu sociálnu jednotku na lokálnom základe, v ktorej ľudia spolupracujú, aby naplnili svoj život.

(Strieženec, Š.: *Slovník sociálneho pracovníka*. 1996)

Organizačná smernica

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

OS č. 2/2020

Verzia č. I.

Platnosť od

01.01.2021

3. Sociálny status prijímateľa sociálnej služby

Naše zariadenie rešpektuje a podporuje rozvoj schopností, zručností a vedomostí prijímateľa sociálnej služby. Schopnosti, zručnosti a vedomosti našich klientov podporujeme cez všetky odborné procesy, zvlášť cez proces aktivizácie, sociálnej rehabilitácie a záujmovej činnosti a proces opatrovania, ktoré sú súčasťou Príručky kvality, kritéria 2.4 a 2.5.

Rešpektujeme a aktívne podporujeme zachovanie vlastnej identity klientov, osobnej integrity, osobnej nezávislosti, individuálnej rozmanitosti a to najmä tým, že sa zaujíname o ich životný príbeh, zaužívané zvyky a tradície, ktoré sa v čo najvyššej možnej miere snažíme zachovať i pri poskytovaní sociálnej služby.

Podporujeme vytváranie pozitívneho obrazu o prijímateľovi sociálnej služby a to tým, že zamestnanci vedome a aktívne podporujú vytváranie pozitívneho obrazu o každom prijímateľovi sociálnej služby, a to:

- **smerom k nemu** – predpokladom je poznať jeho životný príbeh, jeho sociálne roly a sociálny status. Opatrenia:
  - Podporovať klienta v pozitívnom seba vnímaní.
  - Pomáhať klientovi vyrovnávať sa so životnými zmenami, prijať ich a akceptovať.
  - Motivovať klienta k uvedomeniu si vlastných zdrojov a stavať na nich svoju ďalšiu zmysluplnú existenciu.
  - Naučiť klienta pracovať so svojimi obmedzeniami a deficitmi.

Tieto opatrenia vykonávame prostredníctvom techník verbálnej a neverbálnej komunikácie, vo všetkých odborných procesoch starostlivosti.

- **smerom k ostatným prijímateľom sociálnej služby** - šírimo pozitívny obraz o klientovi pred ostatnými klientami. Nikdy sa o ňom nevyjadrujeme negatívne, dehonestujúco, nepoukazujeme na jeho nedostatky, ale vyzdvihujeme jeho dobré vlastnosti, schopnosti a zručnosti.
- **smerom k verejnosti** – klientom ponúkame aktivity dôstojné ich veku, zdravotnému a sociálnemu statusu. Vytvárame a verejnosti predkladáme pozitívny obraz o našich klientoch, poukazujeme na ich schopnosti, zručnosti. Komunikujeme s klientami partnersky, dôstojne a tým sme vzorom pre širokú verejnosť. Búrime mýty o našich klientoch, rúcame komunikačné a vzťahové bariéry.

Organizačná smernica

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

OS č. 2/2020

Verzia č. I.

Platnosť od

01.01.2021

4. Vzťahy, rodina a komunita

Naše zariadenie podporuje prijímateľa sociálnej služby v plnom a účinnom zapojení sa a začlenení sa do spoločnosti s rešpektovaním jeho prirodzených vzťahov v rámci jeho rodiny a komunity v súlade s právom na rovnosť príležitostí.

Už v procese prijímania klienta do zariadenia mapujeme jeho súčasné sociálne kontakty a vytvárame predpoklady na ich udržiavanie. Rodinných príslušníkov, priateľov a známych našich klientov motivujeme k vzájomným návštevám a spoločne strávenému času.

Opatrenia:

- Klient môže prijímať návštevy kedykoľvek počas dňa.
- Klient môže prijímať návštevy priamo na izbe alebo v návštevnej miestnosti.
- Rodinných príslušníkov, priateľov a známych motivujeme k zmysluplnému spoločne strávenému času. Častokrát sme sprostredkovateľmi ich spoločných aktivít.
- Učíme rodinných príslušníkov, priateľov a známych ako komunikovať, manipulovať a správať, či reagovať na zmenený celkový stav klienta.
- Zabezpečujeme a sprostredkujeme ich vzájomný osobný, listový či elektronický kontakt.
- Máme vytvorenú izbu na prenocovanie rodinných príslušníkov klienta v našom zariadení.
- Rodinných príslušníkov oslovujeme k spolupráci na cieľoch individuálneho plánovania.
- Realizujeme spoločné aktivity našich klientov a rodinných príslušníkov.
- Ak je to nutné, hájime práva klientov pred ich rodinnými príslušníkmi.

5. Podpora a pomoc prijímateľovi sociálnej služby pri sprostredkovaní a využívaní inej verejnej služby podľa jeho potrieb a schopností a cieľov.

Naše zariadenie zabezpečuje, aby boli prijímateľovi sociálnej služby poskytnuté všetky potrebné informácie o prevádzkovateľoch bežne dostupných verejných služieb v miestnej komunite. Tieto informácie sú dostupné na informačnej nástenke, alebo sú klientom zdieľované cez osobné rozhovory so zamestnancami či cez samosprávu klientov a skupinové aktivizácie, komunitné stretnutia.

Tieto informácie na nástenke sa pravidelne, minimálne 1x mesačne, aktualizujú a za ich aktuálnosť je v našom zariadení zodpovedný inštruktor sociálnej rehabilitácie. Ide najmä o poskytnutie informácií o prevádzkovateľoch týchto verejných služieb v našej miestnej komunite: knižnica, denné centrá, pošta, miestne úrady, záujmové združenia a spolky, verejná doprava, lekári, lekáreň, kaderník, pedikúra, divadlo, koncerty, taxi služba, obchody s potravinami, oblečením a drogeriou, kaviarne a reštaurácie, donáškové služby, kvetinárstva. Informácia obsahuje podľa druhu doplnkovej služby adresu, poprípade mapu, otváracie hodiny, telefonický kontakt, program. Týmto opatrením neuprednostňujeme žiadnu doplnkovú službu, poskytujeme informácie o službách, ktoré sa nachádzajú v blízkosti nášho zariadenia a tým sú najprístupnejšie potrebám našich klientov.

Organizačná smernica

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

OS č. 2/2020

Verzia č. I.

Platnosť od

01.01.2021

Cieľom tohto opatrenia je integrácia klientov do miestnej komunity a realizácia rovnosti príležitostí v porovnaní s ostatnou populáciou podobnou ich veku či zdravotnému a sociálnemu stavu.

Aktívne vytvárame podmienky na to, aby naši klienti mohli využívať iné služby verejného charakteru v komunite a v ich využívaní našich klientov podporujeme. Klientov podporujeme k tomu, aby miestne služby verejného charakteru využívali a to buď individuálne či skupinovo. Využívanie týchto služieb komponujeme aj do individuálneho plánu klienta a do nášho plánu aktivizácie.

Zabezpečujeme i realizáciu práva prijímateľa sociálnej služby na sprievod pri využívaní bežne dostupných verejných služieb v komunite a práva na kontakt s rodinou a so špecializovanými externými organizáciami. Podľa druhu sprievodu robíme o poskytnutom sprievode záznam do dokumentácie sociálneho poradenstva alebo do opatrovateľskej dokumentácie klienta.

➤ **Klienti majú právo využívať sprievod, ktorý sa riadi nasledovnými pravidlami:**

Sprievod individuálny k využívaniu miestnej verejnej služby:

- Klient má právo požiadať o sprievod. Túto požiadavku odovzdá buď priamo inštruktorovi sociálnej rehabilitácie alebo akémukoľvek zamestnancovi, ktorý ju okamžite a následne odovzdá sociálnemu pracovníkovi. Motivujeme ho k tomu, aby tak urobil v dostatočnom predstihu, najneskôr deň vopred.
- Inštruktor sociálnej rehabilitácie uskutoční rozhovor s daným klientom a zistí podrobnosti jeho požiadavky.
- Inštruktor sociálnej rehabilitácie. Zabezpečí klientovi sprievod určením zodpovedného zamestnanca a oznámi to opatrovateľkám, aby klientovi pomohli pripraviť sa na cestu.
- Zodpovedný pracovník zaistí sprievod osoby a to buď pešo, alebo využije verejnú dopravu alebo prepravnú službu. Výdavky s prepravou hradí klient.
- Zodpovedný pracovník zabezpečí, aby klient mal pri sebe občiansky preukaz, kartičku poisťovne, potrebnú finančnú hotovosť.
- Zodpovedný pracovník počas sprievodu dbá o bezpečnosť klienta a jeho pitný režim.

Sprievod skupinový k využívaniu miestnej verejnej služby:

- Inštruktori sociálnej rehabilitácie a sociálni pracovníci zbierajú požiadavky klientov k skupinovej aktivizácii formou návštevy divadla, koncertu, knižnice, kaviarne a pod.
- Riaditeľ určí potrebný počet sprevádzajúcich osôb zodpovedajúci počtu a sociálno-zdravotnému stavu klientov. Určí osobnú zodpovednosť zamestnanec – klienti a vedúceho skupiny.
- Vedúci skupiny zabezpečí občianske preukazy klientov, kartičky poisťovcov, finančnú hotovosť.
- Sprevádzajúci zamestnanci sú zodpovední za bezpečnosť klientov a ich pitný režim.
- Sprevádzajúci zamestnanci plnia príkazy vedúceho skupiny.

Organizačná smernica

Postupy a stratégie podpory prijímateľa sociálnej služby pri jeho začleňovaní do spoločnosti

OS č. 2/2020

Verzia č. I.
Platnosť od
01.01.2021

Sprievod klienta k špecializovaným externým organizáciám (lekárske vyšetrenia, úrady a pod.):

- Potrebu sprievodu klienta k špecializovaným externým organizáciám komunikuje buď sám klient zdravotnej sestry alebo zdravotná sestra, ktorá zároveň určí sprievod klienta a oznamuje termín sprievodu opatrovateľkám, aby pomohli klientovi pripraviť sa na cestu.
- Sprevádzajúca osoba zabezpečí občiansky preukaz, kartičku poistenca, finančnú hotovosť a potrebné doklady.
- Sprevádzajúca osoba počas sprievodu dbá o bezpečnosť klienta a jeho pitný režim.

6. Záverečné ustanovenia

Táto OS je záväzná pre všetkých zamestnancov a sú povinní sa s ňou preukázateľne oboznámiť.

Kontrolou dodržiavania je poverený spracovateľ.

OS nadobúda platnosť dňom vydania. 01.01.2021